

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дніпровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна
Освітня програма	37072 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Дніпровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37072
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Штулер Ірина Юріївна, Рязанов Микола Романович, Лук`янова Валентина Вячеславівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.11.2020 р. – 13.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://diit.edu.ua/upload/files/shares/akreditaciya_2020/ONP_Ekonomi_ka_phd/v_samoocenka_ekonom.pdf
Програма візиту експертної групи	http://diit.edu.ua/upload/files/shares/akreditaciya_2020/ONP_Ekonomi_ka_phd/programm051.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Цілі освітньої програми узгоджені із Стратегічним планом розвитку ЗВО на 2020-2026 роки. Спількування із керівництвом дозволило визначити зв'язок між ОП та стратегічними напрямками розвитку університету. Спількування із здобувачами вищої освіти за третім рівнем показало високий рівень задоволення одержаними компетентностями та результатами навчання. ОНП «Економіка» у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього рівня – Доктор філософії. Структурно-логічна схема, матриці відповідностей ОП, що затверджені у 2019 році не достатньо чітко показує і обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення деяких освітніх компонентів програми. Аналіз змісту ОП свідчить про переважну відповідність предметній області визначеної спеціальності 051 «Економіка» з акцентом на галузеву специфіку (транспорт) насамперед у частині вибіркового ОК. Університет, за інформацією служби міжнародних зв'язків співпрацює з ЗВО різних країн світу. Інтерв'ю із аспірантами і студентським самоврядуванням показало їх обізнаність про процедури академічної мобільності, але випадків на даній ОП не було зафіксовано. Форми та методи навчання і викладання переважно сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. НПП за даної ОП проходять стажування за кордоном, збільшується кількість публікацій у журналах, що індексуються у наукометричних базах. Формою атестації є захист дисертаційної роботи. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують освітній процес дозволяє досягти заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання. Процедура конкурсного відбору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму для викладання на ОП. Усі викладачі ОП мають відповідність за академічною кваліфікацією та освітою. Усі викладачі мають свідоцтва про підвищення кваліфікації. Освітнє середовище є безпечним для здоров'я та життя, задовольняє основні потреби викладачів та здобувачів. Безпечність з позиції забезпечення психологічного здоров'я не забезпечується через відсутність у структурі університету психологічної служби, ні посади психолога. Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача, форми навчання, регламентуються навчальним планом. ЗВО має чіткі та зрозумілі. Правила прийому, які враховують особливості третього рівня вищої освіти (доктор філософії). Здобувачі вищої освіти за ОП беруть участь у науково-дослідній роботі кафедр Економіко-гуманітарного факультету, а викладачі мають певний досвід наукової роботи. Розглядаються плани відкриття ОП на магістерському рівні за спеціальністю «Економіка». Тематику майбутньої наукових досліджень аспіранти визначають самостійно з урахуванням консультацій наукових керівників. Всі здобувачі та викладачі мають безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів та інфраструктури ЗВО. Широко популяризуються процедури академічної доброчесності.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Наявність вмотивованої висококваліфікованої робочої групи на стадії проектування та для подальшого оновлення ОП, часткове оновлення програмних результатів та освітніх компонентів у 2019 році, галузевий контекст ОНП. Високий рівень відповідності Національній рамці кваліфікацій. Відповідність структури та змісту ОП вимогам «Закону про вищу освіту». Наявність у ОП освітніх компонентів, які були рекомендовані аспірантами. Практична підготовка здобувачів за ОП є складовою підготовки. Здобувачі мають можливості щодо одержання широкого спектру соціальних навичок. Наявність чітких і зрозумілих правил для вступу до аспірантури. Наявність публічного доступу до документів університету, що регулюють доступ до ОП та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО. Розробка Порядку визнання результатів навчання та компетентностей, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті. Умови проведення контрольних заходів є зрозумілими й заздалегідь оприлюднюються. Закладом розроблено чіткі критерії проміжних атестацій здобувачів третього рівня вищої освіти. Наявний механізм запобігання і врегулювання конфліктів інтересів, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Усі викладачі ОНП мають відповідність за академічною кваліфікацією та освітою. Наявність у закладі навчальної системи «Лідер» (на основі платформи Moodle) та її активне використання учасниками освітнього процесу. Наявність нормативного комплексу, що забезпечує академічну свободу учасників освітнього процесу. Реалізація ОП відбувається за належної бази матеріально-технічних ресурсів для забезпечення навчально-виховного процесу, наукової роботи та соціально-побутових потреб педагогічних та НПП та здобувачів. Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, наявність у відкритому доступі нормативних документів щодо моніторингу та забезпечення якості освіти, здобувачі вищої освіти залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП, що підтверджено на зустрічі із фокус групами. На сайті ЗВО розміщено всю необхідну інформацію щодо освітнього процесу, навчально-методичне забезпечення, опис усіх процесів підготовки здобувача, нормативно-правова база з прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу. Зміст ОНП «Економіка» відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти. Наукова діяльність аспірантів переважно відповідає напрямку досліджень наукових керівників. ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП «Економіка» можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів, забезпечує можливості для долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти. ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

На сайті ЗВО немає проєктів ОП, є лише адреси куди можна надіслати пропозиції. ОНП «Економіка» за третім рівнем була започаткована у 2016 році і оновлювалась лише 1 раз у 2019 році. Обмежене залучення стейкхолдерів до розробки і оновлення ОП. Структурно-логічна схема не достатньо чітко показує і обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення деяких освітніх компонент програми. Вибіркова частина формування компонент ОП потребує удосконалення у контексті збільшення їх різноманітності. Запропоновано впровадити додаткові дисципліни для забезпечення індивідуальної траєкторії підготовки аспірантів (насамперед професійної підготовки). Потребує оприлюднення на сайті ЗВО програм вступних випробувань до аспірантури. Рекомендовано створити чіткі процедури, які забезпечать можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання. Визначити можливості для започаткування практики академічної мобільності здобувачів вищої освіти в контексті цієї ОНП. У робочих програмах з навчальних дисциплін у якості рекомендованої літератури превалюють застарілі джерела та майже немає іноземної літератури та електронних джерел, не відображено використання в освітньому процесі інтерактивних методів навчання. Потребує впорядкування критеріїв оцінювання для окремих ОК освітньо-наукової програми «Економіка». Недостатність фіксації точної інформації, яка б дозволила сформувавши цілісне уявлення про культуру якості у контексті дотримання вимог щодо академічної доброчесності, залучити здобувачів до участі у Групі сприяння академічній доброчесності. Відсутність залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, провідних науковців. Слабка обізнаність НПП щодо тренінгів, семінарів тощо щодо підвищення кваліфікації. Відсутня безпечність з позиції забезпечення психологічного здоров'я, в структурі університету відсутня психологічна служба та/або відповідальна особа. Обізнаність здобувачів щодо дій у випадку конфліктних ситуацій є формальною. В академічній спільноті закладу вищої освіти культура якості перебуває на стадії становлення: розроблено нормативні документи, існують інформаційні системи управління освітнім процесом, визначено групу моніторингу якості освітньої діяльності, здійснюється моніторинг результатів навчання. Не оприлюднюється узагальнена інформація щодо результатів громадського обговорення освітньої програми, отриманих пропозицій та зауважень. Наукові керівники аспірантів за ОНП «Економіка», гарант ОП працюють на кафедрах, що не відповідають спеціальності 051 «Економіка». При цьому єдина ОП бакалаврського рівня за спеціальністю 051 «Економіка» («Економічна кібернетика») започаткована на кафедрі Економіки та менеджменту, магістерський рівень за ОП відсутній. Відповідно, не усі теми дисертацій чітко відповідають спеціальності 051 «Економіка» і лише 3 мають галузеве спрямування. Потребує активізації практика участі наукових керівників та аспірантів у дослідницьких проєктах.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Дослідження мети, зазначеної в ОП «Економіка», показують її відповідність стратегічним цілям Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна (далі ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна) в освітній, науковій сферах та у сфері кадрового забезпечення. Дана мета відповідає Стратегічному плану розвитку ЗВО на 2020-2026 роки http://diit.edu.ua/upload/files/shares/archive/Strat_pl_2020.pdf. Виходячи із Стратегічного плану розвитку можна підтвердити, що мета та особливості ОНП «Економіка» за третім рівнем вищої освіти мають відповідність та спрямовані на досягнення стратегічних цілей ЗВО щодо підготовки висококваліфікованих фахівців за даною ОП, які володіють компетентностями щодо вирішення комплексних проблем в галузі економіки з акцентом на економіку транспорту.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Наявні три рецензії від стейкхолдерів (Фінансовий консультант Пятигорець Г.С., аспірантка Пивоварова Г.Б., професора кафедри економічної кібернетики Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Шерстенникова Ю.В. <http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/>) на ОНП «Економіка» носять описовий характер і не містять конкретних пропозицій або власного бачення особливостей даної програми. У меті ОП «Економіка» зазначена підціль «створення системи кадрового резерву та розвитку кафедр університету (сфера кадрового забезпечення)». Що акцентує найперше направленість даної програми на підготовку майбутніх науковців та викладачів для ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна. Це було підтверджено і в ході зустрічей із керівництвом університету, деканом і завідувачами кафедрами економічного профілю Економіко-гуманітарного факультету. Спількування із здобувачами показало високий рівень задоволення одержаними компетентностями та результатами

навчання. Висловлені побажання щодо розширення комунікативних компетентостей з іноземної мови було враховано шляхом введення до освітньої програми у 2019 році компонента «Ділове спілкування іноземною мовою». Під час зустрічей було підтверджено, що основним роботодавцем визначено ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна, а саме кафедри Обліку та оподаткування і Фінансів та економічної безпеки. Третя кафедра економічного профілю – Економіки і менеджменту – не розглядається у цьому контексті, хоча єдина інша ОП за спеціальністю 051 «Економіка» («Економічна кібернетика, за першим бакалаврським рівнем») наявна саме на цій кафедрі. У ході зустрічей ЕГ було повідомлено про плани відкриття ОП за магістерським рівнем (зі слів завідувача кафедри Фінансів та економічної безпеки Головкової Л.С) – «Поведінкова економіка», для цього уже залучено до складу кафедри відповідно доктора психологічних наук Шевяков О.В.. Таким чином, позиції та потреби стейкхолдерів при формуванні цілей та результатів навчання ОП певною мірою враховуються, хоча основна орієнтація майбутнього працевлаштування направлена на кафедри інших економічних спеціальностей (071 та 072).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано тенденції розвитку сучасного ринку праці, а також його галузевого та частково регіонального сегменту. Випускниця першого набору 2016 року даної ОП (повідомила на резервній зустрічі, що готує роботу до розгляду на кафедрі) працевлаштована на кафедрі фінансів та економічної безпеки. Інші здобувачі теж зорієнтовані на кафедри Обліку та оподаткування і Фінансів та економічної безпеки (де працюють їх наукові керівники). Перелік освітніх компонент у цілому узгоджується із цілями ОП, тенденціями розвитку спеціальності. Під час інтерв'ю з гарантом та членами проектною групи даної ОП було зазначено, що під час розробки ОНП «Економіка» був врахований зміст аналогічних освітніх програм ЗВО України, насамперед, економічних (але подані посилання у звіті само оцінювання є некоректними – Київський національний університет імені Тараса Шевченка і Національний університет «Києво-Могилянська академія» - або застарілими - Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна – програма 2016 року. Між тим конкретних прикладів, а також фактів вивчення досвіду аналогічних освітніх програм вітчизняних та іноземних ЗВО не наведено, що частково послаблює об'єктивність та якість процесу проектування цілей та результатів навчання за ОНП. Також не підтверджено документально фактів «залучення представників підприємств Дніпровського регіону до формування Ради працевлаштувачів та Експертних рад працевлаштувачів університету забезпечило урахування регіонального контексту в ОНП».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю за третім рівнем вищої освіти (доктор філософії) не затверджено на момент здійснення акредитаційної експертизи. Між тим ОНП у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього рівня. Зокрема, за інтегральною компетентністю - «здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі економіки, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики». ОНП містить 11 загальних і 9 спеціальних компетентностей та 11 програмних результатів навчання. Форма атестації здобувачів вищої освіти також у цілому відповідає вимогам до третього рівня. Освітня складова ОП включає компоненти, що дозволяють забезпечити ПРН філософського, психолого-педагогічного, комунікаційного (мовного) спрямування та універсальних навиків дослідника. У ході спілкування із здобувачами підкреслено високу значимість такого компоненту як «Система наукової інформації та наукометрія», було введено до навчального плану згідно ОП 2019 року. Отже, ОП за другим магістерським рівнем дозволяє досягти, визначених результатів навчання, а також у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для рівня доктор філософії.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність цілей ОП Стратегічному плану розвитку ЗВО на 2020-2026 роки. Наявність вмотивованої висококваліфікованої робочої групи на стадії проектування та для подальшого оновлення ОП, часткове оновлення програмних результатів та освітніх компонент у 2019 році, галузевий контекст ОНП. Високий рівень відповідності Національній рамці кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

На сайті ЗВО немає проєктів ОП, є лише адреси куди можна надіслати пропозиції <http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/>. ОНП «Економіка» за третім рівнем була започаткована у 2016 році і оновлювалась лише 1 раз у 2019 році. Обговорення нової ОН і оновлення діючої має формальний характер і не одержало підтвердження (окрім витягів із засідання кафедри Обліку та оподаткування). Немає створеної постійно діючої фокус-групи для моніторингу якості вищої освіти та оновлення ОП. Обмежене залучення стейкхолдерів до розробки і оновлення ОП. Не враховано досвід аналогічних іноземних освітніх програм. Недостатня регулярність та змістовність проведення анкетувань здобувачів щодо шляхів удосконалення конкретно цієї ОП за набором компонент (дисциплін).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1, та 1.4. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 1.2, та 1.3, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

За «Законом про вищу освіту» щодо навчального навантаження для освітньо-наукових програм (30-60 кредитів для освітньої складової) ОП 051 «Економіка» відповідає вимогам (47 кредитів згідно навчального плану), Частка обсягу часу відведеного на вивчення вибіркового компонента відповідає вимогам законодавства (25 %) і становить 16 кредитів, відповідно 34 % загального обсягу освітньої складової ОНП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

До ОНП «Економіка» схваленою вченою радою ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна 23 грудня 2019 року введена необґрунтовано велика кількість програмних компетентностей, наявні ознаки дублювання (ЗК6 і ЗК10, ЗК8 і СК7) або штучне виділення окремих складових (ЗК1, ЗК2 і ЗК3) При 20 заявлених компетентностях сформовано 11 програмних результатів навчання. Аналіз матриць відповідності ОНП підтвердив це. При цьому лише 1 ПРН (ПРН11) і жодна компетентність не спрямована на галузевий фокус даної ОНП. ПРН10 зазначає «викладати фахові дисципліни зі спеціальності «Економіка»...», хоча роботодавцями визначено кафедри Обліку та оподаткування і Фінансів та економічної безпеки. ОНП і відповідний навчальний план зі спеціальності 051 «Економіка» за третім рівнем включає блоки вибіркового дисциплін: цикл загальної підготовки – два блоки по 3 дисципліни у кожному із вибором однієї трьох кредитної дисципліни з переліку; цикл професійної підготовки включає теж шість 5-ти кредитних дисциплін (вибирається 2), в т.ч. 2 дисципліни можуть бути вибрані із компонентів інших рівнів або інших освітніх програм. При цьому у структурно-логічній схемі ОП та у матрицях відповідностей цим (невідомим) компонентам чітко визначено дисципліни, що забезпечують, набуті компетентності та програмні результати навчання. Аналіз індивідуальних навчальних планів здобувачів показ наявність однакових вибіркового дисциплін у 2018-2019 роках і відповідно зміни після оновлення програми у 2020 році. У цілому вибір та послідовність вивчення обов'язкових компонентів освітньої програми є обґрунтованими, але вибіркового компонента навчального плану і ОП лише частково забезпечує індивідуальну траєкторію підготовки докторів філософії, особливо у контексті їх наукового дослідження.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП свідчить про загальну відповідність вимогам підготовки здобувачів за третім рівнем. Освітні компоненти більше направлені на забезпечення загальної підготовки (26 кредитів із 31 циклу загальної і 6 кредитів

із 16 циклу професійної підготовки) – 68 % освітньої складової ОНП. Здобувачі відмітили важливість найперше дисциплін мовної підготовки і компонента «Система наукової інформації та наукометрія». Також до обов'язкових освітніх компонент введено «Педагогічну практику» (2 кредити), важливість якої була підтверджена здобувачами. Дослідження звітів із педагогічної практики (базою проходження є кафедри економіко-гуманітарного факультету) підтвердили оволодіння здобувачами програмних результатів з педагогічної підготовки, але не викладання фахових дисциплін спеціальності «Економіка» (ПРН10). Інтерв'ю зі здобувачами підтвердило необхідність оновлення ОП деякими сучасними дисциплінами у особливо у контексті спеціальності 051 «Економіка», галузевого спрямування і напрямів наукового дослідження здобувачів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язки, передбаченому законодавством.

В університеті розроблено та діє Тимчасове положення про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна http://diit.edu.ua/upload/files/shares/documents/tp_vibircovi.pdf (затверджене 2 квітня 2020 року). Процедура вільного вибору здійснюється перед початком навчального року (у вересні, а навчальний процес починається згідно графіку з 1 жовтня) і передбачає формування груп із складу не менше 3 особи (контингент здобувачів у всі роки за ОНП 051 «Економіка» за третім рівнем складає 1-2 особи). Здобувачі вищої освіти, які були присутні на інтерв'ю, інформували про те, що вони мали можливість вільно обрати блок дисциплін і з технічною процедурою вибору ознайомлені (як вони зазначали при виборі дисциплін консультувались з науковим керівником). Однак документи показали, індивідуальні навчальні плани здобувачів одного року співпадають. Заявлена можливість вибору дисциплін іншого рівня або іншої спеціальності жодного разу не була реалізована. Отже, наявні у ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна процедури не дозволяють забезпечити індивідуальну траєкторію підготовки здобувачів третього рівня за спеціальністю 051 «Економіка» за відповідною ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

У ОП та навчальному плані здобувачів третього рівня за спеціальністю 051 «Економіка» наявний компонент «Педагогічна практика» (2 кредити, 3 семестр). У ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна затверджено у 2019 році Положення про організацію та проведення практичної підготовки студентів. Порядок організація та проведення педагогічної практики регламентується пунктом 4 Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/ПОЛОЖЕННЯ%20Порядок%20підготовки%20докторів%20філософії%202019р.%20_2020.03.23_.pdf). Відсутня робоча програма або силабус щодо компоненту «Педагогічна практика». За результатами опитування здобувачів вищої освіти щодо практичної підготовки було з'ясовано що вони мають можливість проходити практику на кафедрах Обліку та оподаткування і Фінансів та економічної безпеки (керівниками практики є наукові керівники здобувачів). Дослідження звітів з практики здобувачів вищої освіти за даною ОП (надано звіти за 4 роки навчання) показало, що під час практики здобувачі активно залучаються до проведення лекційних, практичних і семінарських занять. Ці факти підтвердили і аспіранти на зустрічі. Зміст звітів підтверджує можливість набуття заявлених ОП компетентностей і частково програмних результатів навчання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання на ОП «Економіка» за третім рівнем дозволяє здобути соціальні навички як через освітні компоненти, що формують як основні загальні компетентності (Філософія, Психологія та педагогіка, Педагогічна практика та ін.), так і опосередковано через вибіркові освітні компоненти (компоненти мовної підготовки). Спількування із здобувачами та студентським самоврядуванням підтвердило широке залучення їх до навчальних тренінгів, конкурсів (кращий студент, науковець, різні регіональні конкурси) і написанні грантових проєктів, що важливо у набутті соціальних навичок майбутніх фахівців, у тому числі здобувачів за даною ОП. Аспірантам можуть бути створені і додаткові умови для отримання таких навичок через можливість навчання на відповідних факультативах або спеціальних курсах в університеті. Кваліфікований кадровий потенціал ЗВО для організації такого навчання є цілком достатнім.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 051 «Економіка» на тепер відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За результатами опитування здобувачів вищої освіти цієї ОП було з'ясовано що співвідношення аудиторної та самостійної робіт відповідає фактичному навантаженню здобувачів. Окремі компоненти освітньої складової ОП, в т.ч. вибіркові дисципліни закривають багато компетентностей і програмних результатів навчання. Опитування аспірантів проводиться у вигляді анкетування результати якого відображені на сайт університету <http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D0%BF%D0%BE%20%D0%BD%D0%BA%D0%B5%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8E%20%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D1%83%202019-2020%20%D0%BD.%D1%80.%202020.11.04.pdf>. На жаль, не відмічено здобувачі яких ОП приймали участь у опитуванні. Аналіз результатів показав, що оцінювались 5 навчальних компонентів із циклу загальної підготовки (опитано було різну кількість аспірантів – від 12 до 20, хоча загальна кількість заявлено 36 осіб) і якість підготовки за різними критеріями. Найнижчі оцінки одержала дисципліна «Філософія» і найбільш проблемною виявилась практична підготовка здобувачів та забезпеченість викладання засобами мультимедійної техніки. На основі цього робочою групою були сформовані пропозиції щодо удосконалення освітнього процесу підготовки аспірантів. Результатів попереднього оцінювання не виявлено. Оцінювання ОНП «Економіка» не виявлено. Разом з тим аналіз підтверджує, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонент переважно реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, і у цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Відповідність структури та змісту ОП вимогам «Закону про вищу освіту». Наявність у ОП освітніх компонент, які були рекомендовані аспірантами. Практична підготовка здобувачів за ОП є складовою підготовки здобувачів. Здобувачі мають можливості щодо одержання широкого спектру соціальних навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема не достатньо чітко показує і обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення деяких освітніх компонент програми. Вибіркова частина формування компонент ОП потребує удосконалення у контексті збільшення їх різноманітності для здобувачів вищої ОНП «Економіка». Важливим є врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм при оновленні ОП у майбутньому. Запропоновано впровадити додаткові дисципліни для забезпечення індивідуальної траєкторії підготовки аспірантів (насамперед професійної підготовки). Не достатньо обґрунтованим є велика кількість загальних і фахових компетентностей, а також результатів навчання за ОНП «Економіка».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.5, 2.6 та 2.8. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 2.2, 2.3, 2.4, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна <http://pk.diit.edu.ua/upload/files/Pravila%20priyomu/2020/ПП%20ДІТ-2020.pdf> оприлюднені на сайті ЗВО. Правила прийому на навчання достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. Вони не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією освітньою програмою. Усі дозволені документи щодо провадження освітньої діяльності надано.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Програми вступних іспитів (зі спеціальності та додаткового) на сайті ЗВО не виявлено, на додатковий запит ЕГ, дані документи було надано. При прийомі на навчання на конкурсній основі здобувач має скласти іспит зі спеціальності та з іноземної мови. Якщо вступник немає освіти за відповідним фахом (магістр/спеціаліст), він ще складає додаткове вступне випробування з фахових дисциплін або залік за реферат за обраною спеціальністю за підписом завідувача відповідної профільюючої кафедри з урахуванням середнього балу диплома магістра (спеціаліста). За даною ОНП навчаються здобувачі, що мають освіту з інших спеціальностей (підтверджено у ході дистанційної зустрічі). Інформація про можливих наукових керівників та напрямки їх наукових досліджень розміщена на сайті університету за посиланням <http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/profile/> (в т.ч. з доктори економічних наук – фактично перелік наукових керівників набагато ширший). На основі отриманої інформації можна зробити висновок про те, що правила прийому на навчання за ОП у цілому враховують особливості підготовки доктора філософії, але не даної освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна наявні документи: «Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів» (diit.edu.ua/upload/files/shares/navch-metod/moving_expulsion_rehabilitation.pdf – 2012 рік, лише для студентів); «Порядком проходження атестації для визначення здобутих кваліфікацій, результатів та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» (режим доступу: diit.edu.ua/upload/files/shares/navch-metod/atestacii_pislya_20_02_2014.pdf - актуальне), а також «Положення реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу(diit.edu.ua/upload/files/shares/akadem_mobilnist/polozh_akadem_mobilnist.pdf - актуальне). Крім того, передбачено можливості співпраці в межах освітньо-наукового об'єднання Дніпровський консорціум університетів – http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/Statut_Konsorciumu.pdf та з Харківським національним університетом міського господарства імені О.М. Бекетова <http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/договір%20про%20співпраць%20Бекетова.PDF>. Університет, за інформацією служби міжнародних зв'язків співпрацює з ЗВО різних країн світу. Інтерв'ю із здобувачами показало їх обізнаність про процедури академічної мобільності, але випадків на даній ОП не було зафіксовано. Натепер, підписано угоди з університетом Адамас (м. Калькута, Індія) та Вищою Банківською Школою (м. Гданськ, Польща) щодо стажування викладачів і аспірантів. На теперішній час пройшли стажування у 2018-2019 н.р. університеті Адамас (м. Калькута, Індія) – 1 викладач, у 2019-2020 н.р. у Вищій Банківській Школі (м. Гданськ, Польща) - 1 викладач. На 2020-2021 рік було заплановано стажування з викладачів у Вищій Банківській Школі (м. Гданськ, Польща, але через введення карантину стажування перенесли на невизначений термін. Отже, у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, але випадків по даній ОНП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО наявний Порядок визнання результатів навчання та компетентностей, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті - http://diit.edu.ua/upload/files/shares/Poradok_vuzn_rez_navch_komp.pdf, введено в дію з 10.09.2020 року. Раніше дані питання частково були висвітлені у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті. Під час зустрічі було виявлено, що здобувачі не ознайомлені з можливостями визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, хоча приклади наявні (аспірант Дехтяр С.С.). У правилах прийому ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна вказано, що під час вступу вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови.

Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом. Отже, у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які висвітлені на сайті університету, але введено вдію лише у вересні 2020 року і здобувачі з ними не ознайомлені.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність чітких і зрозумілих правил для вступу до аспірантури. Наявність публічного доступу до документів університету, що регулюють доступ до ОП та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО. Розробка Порядку визнання результатів навчання та компетентностей, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Потребує оприлюднення на сайті ЗВО програм вступних випробувань до аспірантури. Рекомендовано створити чіткі процедури, які забезпечать можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання. Визначити можливості для започаткування практики академічної мобільності здобувачів вищої освіти в контексті цієї ОНП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, та 3.3. При цьому відсутні процедури за підкритеріями 3.2 і 3.4. Враховуючи релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес в університеті реалізується у формі навчальних занять (лекції, консультації, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття), самостійної роботи, практичної підготовки та контрольних заходів. За інформацією від НПП у навчальному процесі поєднуються як традиційні, так і інтерактивні (тренінги, проблемне викладання, навчання через дослідження) освітні методиками, хоча у таблиці з звіту СО наводяться лише традиційні методи навчання. Методи навчання (табл. 3) це не лише лекції і практичні. Чому немає лабораторних занять, де дослідження, статті, есе, практика педагогічна. Під час експертизи було виявлено, що частина занять проводиться у комп'ютерних класах, щодо програмних засобів – то найперше це застосовуються офісні пакети. Аналіз змісту освітніх компонент (ОК) та результати опитування фокус-груп дозволяють зробити висновки, що передбачені у ОНП форми і методи навчання в цілому забезпечують досягнення запланованих цілей та відповідних ПРН, але доцільно було б доповнити більш сучасними методиками, перш за все направлені на дослідження, і ширшим застосування математичних інструментів, у тому числі з їх реалізацією на ПК. В університеті існує практика опитувань здобувачів щодо задоволеності освітнім процесом. Використовуються загальні анкетування усіх аспірантів університету

(<http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/Звіт%20по%20анкетуванню%20аспірантів%20у%202019-2020%20н.р.%202020.11.04.pdf>) та опитування у рамках окремих ОК на ресурсах системи «Лідер» (платформа Moodle). Під час зустрічі зі здобувачами було встановлено, що форми навчання і викладання на ОНП відповідають принципам академічної свободи. Аспіранти вільно обирають тему дослідження та формують власну індивідуальну освітню траєкторію через обрання вибіркового ОК. Академічна свобода викладачів підтверджується їх можливістю обирати методи й форми навчання, формувати програму навчальної дисципліни, визначати теми і методиками наукових досліджень.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічей було з'ясовано, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Така інформація має відображення в силабусах та робочих програмах (<http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/>), які є у загальному доступі на сайті університету та на сторінках дисциплін у системі «Лідер». Також про це повідомляється аспірантам викладачем відповідної ОК на перших заняттях. ЕГ було встановлено наявність певних невідповідностей у методичних матеріалах низки ОК. Зокрема, у РП дисципліни «Математичні моделі і методи прийняття рішень» (<http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/РП%20Mat.моделі%20і%20методи%20прийняття%20рішень.PDF>) відсутня будь-яка інформація щодо методів оцінювання та розподілу балів, а наведений обсяг кредитів відмінний від зазначеного у ОНП. РП та силабуси дисциплін «Управління проектами» й «Методологія наукових досліджень» - <http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/> не містять опису методів оцінювання (наведено лише інформація формату «залік – 100 балів»), що не дозволяє сформувати чітке уявлення про розподіл балів у рамках зазначених ОК та йде у розріз з прийнятим у закладі Положенням про порядок складання і затвердження робочої програми навчальної дисципліни (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/9_Documents/learning_organization/RP_ND_2020.pdf). Оновлення потребують також рекомендовані інформаційні ресурси по більшості ОК, так як зазначена література переважно старша за 10 років і практично відсутні електронні джерела. Переважно усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах більшості освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Дніпровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна має багаторічний досвід підготовки економістів-дослідників, який зокрема базується на плідних результатах роботи наукових шкіл кафедр Обліку та оподаткування й Фінансів та економічної безпеки. Цей спадок внутрішніх традицій аспірантури створює надійний фундамент для ефективного поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП «Економіка». Для здобувачів ОНП створені достатні умови для поєднання навчання та досліджень. Тематика дисертаційних робіт здобувачів інтегрована у науково-дослідну роботу кафедр Економіко-гуманітарного факультету. Одержані результати наукової діяльності регулярно апробуються аспірантами на конференціях та публікуються у фахових українських та міжнародних виданнях. ОНП містить низку ОК, спрямованих на формування та розвиток у здобувачів важливих для сучасного науковця компетентностей: ОК3 «Іноземна мова» - написання наукових текстів англійською мовою, оволодіння академічною лексикою та усталеними мовними кліше; ОК5 «Система наукової інформації та наукометрія» - вивчення принципів академічної доброчесності та знайомство з ключовими наукометричними системами; ОК6 «Управління проектами» - уміння складати та презентувати проектні заявки; ОК8 «Методологія наукових досліджень» - знайомство методологічним інструментарієм та гносеологічним базисом сучасних наукових досліджень. Поряд з цим участь аспірантів та НПП у держбюджетних та госпдоговірних темах не має систематичного характеру (інтерв'ю із здобувачами показало, що лише випускниця даної ОНП брала участь у таких темах). Це відбувається, зі слів керівництва ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна, внаслідок ускладнених процедур заключення держбюджетних тем економічного спрямування і поганого фінансового становища галузі. Отже, університет у цілому забезпечує поєднання цілей програми та процесу викладання і навчання за ОНП із науковими дослідженнями, але потрібно активізувати практику участі аспірантів та НПП у науково-дослідних темах університету і ініціювати останні.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/Pologenna_pidgot_dok_philos_2019.pdf) передбачає щорічний перегляд та оновлення за ініціативою гаранта програми, НПП факультету, роботодавців, аспірантів та інших стейкхолдерів з урахуванням вимог стандарту вищої освіти на відповідному рівні, на підставі потреб ринку праці, економічного та сталого розвитку галузі. ЕГ отримала інформацію щодо перегляду у 2019 році, у рамках якого до переліку освітніх компонентів циклу загальної підготовки додано дисципліну «Методологія наукових досліджень», а також вибірково дисципліну «Ділове спілкування іноземною мовою». Під час зустрічі з фокус-групою НПП не отримано інформацію про практику змістовного оновлення РПНД та його приклади (наявні на сайті ЗВО - <http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/> - робочі програми подані як оновлені, не можуть бути сприйняті такими, так як на окремих із них відсутні дати затвердження – «Система наукової інформації та наукометрія», «Інтелектуальна власність», «Розвиток систем корпоративного управління», «Ділове спілкування іноземною мовою». ЕГ має відзначити, що більшість рекомендованої літератури у РПНД видавалася друком понад десять років тому (ОК «Методологія наукових досліджень», «Економічна оцінка інвестицій», «Розвиток системи корпоративного

управління» взагалі ж не мають таких джерел). Такий стан речей робить неможливим врахування сучасних наукових трендів під час вивчення дисциплін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час проведення акредитаційної експертизи з'ясовано, що ЗВО має достатній потенціал для забезпечення інтернаціоналізації діяльності. Заклад спільно з міжнародними партнерами регулярно проводить міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту», де здобувачі можуть апробувати результати своїх досліджень. Аспіранти приймають участь і в міжнародних наукових конференціях за межами України. Викладачі ОНП залучаються до участі у міжнародних програмах стажувань: гарант ОНП Бобиль В.В. з 01.08.2019 р. по 31. 10. 2019 пройшов стажування за програмою: «Modern Teaching Methods and Innovative Technologies in Higher Education: Europe Global Trend» в Університеті страхування та фінансів (ВУЗФ), м. Софія, Болгарія (сертифікат № BG/VUZF/478-2019); Головка Л.С. з 24.03.2018 по 25.09.2018 року пройшла міжнародне науково-педагогічне стажування у Технологічному освітньому інституті Західної Македонії (м. Козані, Греція) та у науково-дослідному інституті Міжнародної асоціації світової політики і економіки (м. Берлін, Німеччина). У ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна створено умови для академічної мобільності здобувачів, які можуть взяти участь у стажуванні за угодами з Університетом Адамас (м. Калькута, Індія) та Вищою Банківською Школою (м. Гданськ, Польща). Проте, варто зазначити, що на момент акредитаційної експертизи випадків участі здобувачів ОНП в програмах міжнародної мобільності не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність у закладі навчальної системи «Лідер» (на основі платформи Moodle) та її активне використання учасниками освітнього процесу, що дозволяє суттєво оптимізувати організацію навчання в умовах карантинних обмежень. Наявність нормативного комплексу, що забезпечує академічну свободу учасників освітнього процесу. Оприлюднення методичних матеріалів ОК програми на офіційному сайті університету та ресурсах кафедр, що робить їх доступними для широкого кола стейкхолдерів. Існують можливості академічної мобільності для НПП та здобувачів ОНП. Наявність у членів НПП публікацій у виданнях, які включені до авторитетних міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У робочих програмах з навчальних дисциплін у якості рекомендованої літератури превалюють застарілі джерела та майже немає іноземної літератури та електронних джерел. РПНД та звіт СО не відображають використання в освітньому процесі інтерактивних методів навчання. Не надано інформації про змістовне оновлення РПНД. Здобувачі ОНП не залучені до програм академічної мобільності. Рекомендується: поширити практику інтерактивних методів навчання, методів направлених на дослідження, застосування сучасних програмних засобів побудови економіко-математичних моделей за усіма ОК; забезпечити процедуру системного оновлення РПНД з урахуванням сучасних наукових трендів та наповнити блок рекомендованої літератури актуальними українськими та іноземними науковими джерелами та інтернет-ресурсами, що видані протягом п'яти останніх років; активізувати участь здобувачів у програмах академічної мобільності та виконанні науково-дослідних тем.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.2, 4.3 і 4.5. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 4.1, 4.4 релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання за ОНП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в університеті (<https://cutt.ly/4hwF2Nj>) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/Pologenna_pidgot_dok_philos_2019.pdf), й зазначаються у РНПД. Аспірантами підтверджено, що форми поточних та підсумкових контрольних заходів є зрозумілими, повідомляються на першому занятті й заздалегідь оприлюднюються на сайті закладу. У робочих програмах окремих ОК (силабусах) контрольні заходи описано по різному, наприклад з «Філософії» незрозуміло 100 чи 200 балів має бути у загальному підсумку (в університеті прийнята 100 бальна система). Залік може дати 70 (!Інформаційні технології в науковій діяльності») балів, а іспит 50 або від 60 до 100 як у «Філософії». У більшості, критерії оцінювання знань за ОК ОНП є прозорими та валідними, що дозволяє забезпечити об'єктивне оцінювання рівня засвоєння матеріалу. Також у робочих програмах і інших відповідних документах не зазначено особливостей проведення навчального процесу, форм контролю, критеріїв оцінювання для студентів, що навчаються за заочною формою навчання. Порядок проміжної атестації аспірантів визначається наведеним вище Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, має чіткі критерії та є цілком зрозумілим.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» відсутній. Процедура атестації здобувачів регламентується Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/Pologenna_pidgot_dok_philos_2019.pdf) та Положенням з підсумкової атестації на третьому рівні вищої освіти для здобуття ступеня доктор філософії (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/Polozhennya_z_pidsumkovoї_atestacii.pdf), й передбачає публічний захист наукових досягнень у формі дисертації на засіданні постійно діючої або разової спеціалізованої вченої ради, що відповідає вимогам.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів та механізми оскарження їх результатів викладені у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті (<https://cutt.ly/4hwF2Nj>) та Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/Pologenna_pidgot_dok_philos_2019.pdf) є цілком зрозумілими. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регламентовані Положенням про політику та процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в Дніпровському національному університеті залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/diyalnist/pologeniya_konflikt.pdf). Наведені документи розміщені у вільному доступі на офіційному сайті університету та є загальнодоступними. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ було визначено, що аспіранти обізнані щодо механізмів оскарження результатів контрольних заходів та можливостей їх повторного проходження. Здобувачі позитивно оцінюють об'єктивність екзаменаторів та проінформовані про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у закладі. Випадків конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів за ОНП «Економіка» не було, тому ефективність і прозорість процедури перевірити складно. На сайті ЗВО та інформативній дошці біля відділу аспірантури та докторантури (виявлено під час відео-огляду матеріально-технічної бази університету) наявні розклади занять лише частини дисциплін (загальні по всім спеціальностям у аспірантурі ЗВО). Розклади сесії теж лише є лише по 4 спеціальностям (для ОНП «Економіка» - відсутні <http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/rozklad.grafik02.15/>),

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, принципи та стандарти академічної доброчесності (АД) у ЗВО регламентується Кодексом академічної доброчесності ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна (<http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/kodeks.pdf>). Під час інтерв'ювання з'ясовано, що присутні аспіранти проінформовані щодо необхідності дотримання АД, розуміють її

зміст та принципи. Для забезпечення комплексної та системної роботи у сфері АД в університеті створено Групу сприяння академічній доброчесності (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/polozhennya_gruppa.pdf). Група включає проректора, директора бібліотеки і 5 викладачів (без студентів чи аспірантів). Поширення АД є важливим напрямом в системі внутрішнього забезпечення якості освіти установи, що має відображення у п. 8 Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (http://diit.edu.ua/education/quality_monitoring/archiv/pologenij%20jkosti.pdf). У ЗВО наявне необхідне для перевірки на унікальність академічних текстів програмне забезпечення (Unicheck). Від фокус-груп (здобувачі вищої освіти та НПП) отримано інформацію про поширену практику у ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна застосування програмних інструментів відкритих платформах для перевірки унікальності текстів, що слід відзначити як позитивну практику. Університет забезпечує перевірку на унікальність дисертаційних робіт здобувачів та публікацій у виданнях закладу (але під час зустрічей було відмічено несистемність таких процедур як щодо наукових так і навчально-методичних розробок, у нормативних документах акцентується на АД НПП і перевірку дисертацій (без акценту на здобувачів і аспірантів), не вказано допустимий відсоток на плагіат, не конкретизована відповідальність). Під час реалізації ОНП «Економіка» випадків порушення принципів АД встановлено не було. Політика та процедури ЗВО щодо академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Умови проведення контрольних заходів є зрозумілими й заздалегідь оприлюднюються. Закладом розроблено чіткі критерії проміжних атестацій здобувачів третього рівня вищої освіти. Наявний механізм запобігання і врегулювання конфліктів інтересів, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Забезпечення АД є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО. Університет володіє необхідним для перевірки текстів на плагіат програмним забезпеченням, НПП та здобувачі також користуються відкритими платформами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано доповнити освітній процес за ОП активними методами навчання (бізнес-симуляціями, діловими іграми, кейс-стаді, тренінгами тощо), а також відповідними формами і критеріями оцінювання усіх результатів навчання. Потребує впорядкування критеріїв оцінювання для окремих ОК освітньо-наукової програми «Економіка». Недостатність фіксації точної інформації, яка б дозволила сформулювати цілісне уявлення про культуру якості у контексті дотримання вимог щодо АД. Рекомендується оптимізувати моніторинг щодо виявлення порушення принципів АД серед здобувачів за рахунок обов'язкової системної перевірки унікальності окремих розділів дисертаційної роботи на 3-4 курсах, залучити здобувачів до участі у Групі сприяння академічній доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.2, 5.4 і частково за підкритеріями 5.1 та 5.3. До того ж, враховуючи релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На запит в систему НацАгенства завантажено «Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП». Інформація наведена в таблиці свідчить про відповідність кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, та свідчить про забезпечення досягнення визначених відповідною програмою. Зокрема, це підтверджується наявністю: наукових публікацій у міжнародних наукометричних базах Scopus та WoS; стажуванням. Додатковими підтверджуючими професійно-науковими характеристиками для третього (освітньо-наукового) рівні вищої освіти є

такі відповідності п.30 Ліцензійних умов: Хміль В.В. - Головний редактор фахового та міжнародного збірника з філософії "Антропологічні виміри філософських досліджень" («Anthropological Measurements of Philosophical research») зареєстрованого в Web of Science. Колеснікова Т.О. - Член редакційних колегій наукових журналів: «Наука та прогрес транспорту», «Антропологічні виміри філософських досліджень», «Вісник ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство». Босов А.А. з 2013 року по 2017 рік є членом редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку фахових видань України – «Наука та прогрес транспорту». Член спеціалізованої вченої ради Д 08.820.03 при ДНУЗТ зі спеціальності 08.00.11 з 2017р. Гненний М.В. - виконує функції заступника голови Спеціалізованої вченої ради Д08.820.03 ДНУЗТ. Бобиль В.В. - Заступник головного редактора наукового журналу ДНУЗТ «Review of transport economics and management» та член спеціалізованої вченої ради з захисту дисертацій Д 08.820.03 у ДНУЗТ. Рекун І.І. - Член редколегії фахового видання ДНУЗТ «Проблеми економіки транспорту» з 2017 р. по 2019 р. Головка Л.С. Головний редактор наукового журналу ДНУЗТ «Review of transport economics and management» та Голова спеціалізованої вченої ради Д08.820.03 у ДНУЗТ, 2017-2020 рр., член спеціалізованої вченої ради Д 08.120.01 у ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля». Керівник НДР: Тема «Розвиток системи корпоративного управління акціонерних товариств в постіндустріальному суспільстві» (2013 –2018рр, номер держреєстрації - 0113U007947). Наведені характеристики свідчать про належну академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, що дає змогу забезпечити досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Професійна кваліфікація НПП залучених до реалізації ОНП відповідає профілю даної ОП. До числа викладачів задіяних до реалізації ОНП також задіяні викладачі суміжних кафедр та підрозділів, зокрема: кафедра філософії та соціології, кафедра іноземних мов, кафедра комп'ютерних інформаційних технологій, науково-технічна бібліотека, кафедра прикладної математики, кафедра економіки та менеджменту, кафедра фінансів та економічної безпеки. Сертифікат з іноземної мови (англійська мова) рівня B2 мають два викладача: д.е.н, доц. Бобиль В. В., д.е.н., доц. Рекун І. І., що підтверджено відповідними сертифікатами.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Вимоги до науково-педагогічних працівників на вакантні посади визначені з урахуванням чинного законодавства та Порядку проведення конкурсного відбору під час заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ДНУЗТ імені академіка Лазаряна, яке розміщено за посиланням http://diit.edu.ua/upload/files/shares/kadri/poradok_proved_konkurs_NPP.pdf. Зі слів декана на вакантну посаду викладача оголошується конкурс, як правило двічі на рік, натомість вказаної норми у порядку не зазначено. При обранні на вакантну посаду перевага віддається викладачу, котрий має науковий ступінь, вчене звання, та обов'язково враховуються критерії рівня наукової та професійної активності. Загалом процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

До організації та реалізації освітнього процесу роботодавці не залучаються. Зазначені у звіті самооцінювання директор науково-технічної бібліотеки ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна Колеснікова Т.О. є штатними співробітниками структурних підрозділів ЗВО та не може вважатися роботодавцем. Сумнівним є представлення Гненного М.В. роботодавцем, який є штатним працівником ЗВО та одночасно ФОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців по даній ОНП не залучалися. У ході зустрічей з фокус-групами – здобувачі вищої освіти не змогли пригадати таких практик, представники студентського самоврядування зазначили, що з ними проводилися заняття/тренінги з практиками щодо написання грантових заявок та подання грантових проектів (Гордєєва Інна Олександрівна – экс-Голова ради молодих вчених).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до Таблиці 2 зведена інформація про викладачів ОП представлені свідоцтва Навчально-наукового центру розвитку професійної освіти ДНУЗТ імені академіка Лазаряна. Положення про який розміщено на сайті за посиланням. Остання інформація щодо організації та проведення процедур підвищення кваліфікації датується 27.02 2018 року. <http://diit.edu.ua/news/27-02-2018-pidvishchennya-kvalifikatsiji-vikladachiv-dnuzt>. Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, розміщено на сайті за посиланням

http://diit.edu.ua/upload/files/shares//9_Documents/Learning_organization/NPP_2020.pdf . Дата його введення в дію 12.10.2020. Інформації щодо попередніх внутрішніх документів щодо цього питання не виявлено. Додатково зазначимо, що на сайті кафедр присутні фото сертифікатів стажувань та сертифікатів отриманих педагогічними і науково-педагогічними працівниками. До прикладу, кафедра «Обліку та оподаткування» <http://diit.edu.ua/faculty/emt/kafedra/oativ> та кафедра «Фінансів та економічної безпеки» <http://diit.edu.ua/faculty/emt/kafedra/ftb>. Під час експертизи встановлено, що викладачі не ознайомлені з заходами, та пропозиціями ЗВО щодо професійного розвитку.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Зі слів керівництва ЗВО стимулювання розвитку викладацької майстерності відбувається за рахунок премій, відшкодування вартості/частини вартості публікацій у виданнях Scopus, WoS та виданням квартир у десятиповерховому будинку на території ЗВО. Це також підтверджено на зустрічі з фокус-групою викладачів. В ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна діє Положення про порядок преміювання, встановлення доплат і надбавок, надання матеріальної допомоги співробітникам та студентам Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна http://diit.edu.ua/upload/files/shares/union_committee/staff/doc/polog_premir.pdf.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Усі викладачі ОНП мають відповідність за академічною кваліфікацією та освітою. Викладачі мають свідоцтва про підвищення кваліфікації, в тому числі і закордонні. Бобиль В. В., д.е.н, доц. та Рекун І. І д.е.н., доц.. володіють сертифікатами з іноземної мови (англійська мова) рівня B2, що підтверджено відповідними документами. Наявність фахового видання групи В.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутність залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, провідних науковців. Рекомендовано залучати останніх до проведення аудиторних занять. Слабка обізнаність педагогічних та науково-педагогічних працівників щодо тренінгів, семінарів тощо щодо підвищення кваліфікації. Посилити інформованість викладачів, що забезпечують реалізацію ОНП, щодо процедур та можливостей проходження стажування та підвищення кваліфікації. Щодо процедур оновлення ОП та Робочих програм немає обізнаності у викладачів, також не отримано відповіді щодо того, які з останніх їх досліджень були враховані в оновленні ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1, 6.2 та 6.6. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 6.3, 6.4 та 6.5, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси ОНП формуються за рахунок коштів державного бюджету та коштів отриманих за інші незаборонені види діяльності. ЗВО володіє потужною матеріально-технічною базою. Освітній процес щодо

реалізації ОНП забезпечується усіма необхідними ресурсами відповідно до ліцензійних вимог. За результатами акредитаційної експертизи встановлено, що матеріально-технічна база є достатньою для забезпечення навчально-виховного процесу, наукової роботи та соціально-побутових потреб педагогічних та науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. ДНУЗТ імені академіка Лазаряна – це окрема територія з навчальними корпусами та гуртожитками, окремим медичним пунктом, басейном, спортивними майданчиками, та дитячими майданчиками. ДНУЗТ імені академіка Лазаряна має власну котельню. Територія зелена, паркова зона, є місця для паркування автомобілів та велосипедів, зони для відпочину та окремо для паління, їдальня, кафе, продуктовий магазин, надаються послуги побутового характеру (ремонт взуття, перукарня, ксерокопіювання тощо), наявні бібліотека та музеї. Під час акредитаційної експертизи ознайомились з навчально-дослідною частиною, яка забезпечена окремими комп'ютерними класами. Встановлено забезпеченість комп'ютерними робочими місцями. Бібліотека ЗВО забезпечує інформаційну базу для досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Інформаційний ресурс бібліотеки розміщується на окремому сайті, який є інформативним та наповненим. Окремо представлено електронний архів (репозитарій), реалізується проект «Залізнична україніка». Бібліотека ЗВО забезпечує інформаційну базу для досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів, використовуючи фонди періодичних видань, навчальної та наукової літератури, та надаючи широкий спектр безкоштовних послуг з пошуку та підбору літератури тощо. Вважаємо, що фінансові та матеріально-технічні ресурси необхідні для досягнення цілей, є достатніми.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами спілкування з НПП, що забезпечують освітні процес за ОНП «Економіка», а також здобувачами вищої освіти встановлено безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, та викладацької та/або наукової діяльності. Інформаційні ресурси також є доступними через сайт ДНУЗТ імені академіка Лазаряна, сайт бібліотеки та внутрішнє модульне середовище «Лідер» (роботу якого продемонстровано під час зустрічей). Здобувачі вищої освіти отримують інформацію із різних інформаційних джерел: електронні ресурси бібліотеки, сайту ДНУЗТ імені академіка Лазаряна та інформаційних стендів з розкладом, інформацією для вступу тощо. У здобувачів є можливість безоплатно користуватися комп'ютерною технікою, навчально-методичною літературою та бібліотечними фондами.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ДНУЗТ імені академіка Лазаряна встановлено безпечні умови навчання, праці та побуту здобувачів вищої освіти, дотримання здорового способу життя. Стан приміщень відповідає санітарним нормам та вимогам охорони праці. В навчальному корпусі факультету, та в приміщеннях наявний протипожежний інструментарій, схеми евакуації. Окремо функціонує їдальня, здобувачам надається гуртожиток. Натомість безпечність з позиції забезпечення психологічного здоров'я не встановлено, оскільки в структурі університету відсутня психологічна служба або навіть відповідальна особа. Під час спілкування із представниками профспілкового комітету, товариством студентів, курсантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, Радою молодих вчених, здобувачів вищої освіти та науково-педагогічними працівниками встановлено задоволеність потреб та інтересів кожної зі сторін. В той же час не підтвердилася інформація щодо дотримання карантинних умов. Хоча здобувачі вищої освіти навчаються дистанційно, однак в ЗВО відсутні на вході контрольні заходи стосовно температурного скринінгу, перевірки дотримання маскового режиму в приміщеннях, журналу реєстрації відвідувачів тощо. Відсутні контейнери для утилізації використаних масок, рукавиць, серветок тощо. Натомість наявні накази щодо організації роботи в умовах карантину, обладнано окремі кімнати у гуртожитку. Персонал університету і здобувачі ознайомлені із даними документами.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП. Це підтверджується наявністю окремого модульного середовища «Лідер», електронним депозитарієм в бібліотеці, інформаційно наповненим сайтом. ЗВО пропонує для здобувачів вищої освіти за ОНП «Економіка» безкоштовні публікації у фаховому виданні «Review of transport economics and management». Науково-технічна бібліотека здійснює наповнення української версії «Вікіпедії» та відслідковує публікаційну активність викладачів, що підтверджено відповідним звітом. ЗВО проводить щорічно міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту». Актуальна інформація щодо освітньої, міжнародної, наукової діяльності, важливі події із життя університету, анонси подій та заходів висвітлюються на сайті ЗВО. В той же час не вдалось встановити порядок та процедуру оновлення робочих програм навчальних дисциплін – експертна група відповіді на це питання не отримала. Також відсутність особи відповідальної за психологічну підтримку не дає можливості підтвердити роботу ЗВО в цьому напрямі.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В ЗВО діє «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна» (<http://diit.edu.ua/upload/files/shares/zagalnii/poryadok.pdf>). Для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами приміщення ЗВО обладнано кнопкою виклику вахтера. Зі слів керівництва ЗВО на виклик протягом 2-х хв. підійдуть курсанти, які нададуть потрібну допомогу. Okремо зауважимо, що відділ аспірантури знаходиться на третьому поверсі, а приймальна комісія на другому поверсі. Доступ на перший поверх приміщення забезпечено пандусом, також є вбиральня для осіб з особливими освітніми потребами (зі слів керівництва).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій є чіткою та зрозумілою – розроблено відповідне положення. Здобувачі підтвердили свою обізнаність, в той же час зазначивши, що таких прикладів не було. Однак не згадали про «скриньку довіри». Прикладом кращої практики є наявність в структурі ЗВО уповноваженої особи з антикорупційної діяльності. На сайті ЗВО за посиланням http://diit.edu.ua/university/activity/fight_corruption можна ознайомитись з антикорупційною програмою, відповідальними особами, їх телефонами, способами подачі інформації тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Реалізація ОП відбувається за належної бази матеріально-технічних ресурсів для забезпечення навчально-виховного процесу, наукової роботи та соціально-побутових потреб педагогічних та науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. Безоплатне інформаційне забезпечення підтверджується наявністю окремого модульного середовища «Лідер», електронним депозитарієм в бібліотеці. ЗВО пропонує для здобувачів вищої освіти за ОНП «Економіка» безкоштовні публікації у фаховому виданні «Review of transport economics and management». Науково-технічна бібліотека здійснює наповнення української версії «Вікіпедії» та відслідковує публікаційну активність викладачів, що підтверджено відповідним звітом. ЗВО проводить щорічно міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту». Прикладом кращої практики є наявність в структурі ЗВО уповноваженої особи з антикорупційної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутня безпечність з позиції забезпечення психологічного здоров'я, в структурі університету відсутня психологічна служба та/або відповідальна особа. Не підтвердилася інформація щодо дотримання карантинних умов, в ЗВО відсутні на вході контрольні заходи стосовно температурного скринінгу, перевірки дотримання маскового режиму в приміщеннях, журналу реєстрації тощо. Відсутні контейнери для утилізації використаних масок, рукавиць, серветок тощо. Також відсутність особи відповідальної за психологічну підтримку не підтверджує надання ЗВО консультаційної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти та педагогічних і науково-педагогічних працівників. Супровід осіб з особливими освітніми потребами здійснюється курсантами. Обізнаність здобувачів щодо дій у випадку конфліктних ситуацій є формальною.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1, 7.2, 7.6. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 7.3, 7.4 та 7.5, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, та періодичного перегляду освітніх програм відбувається у відповідності до «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм вищої освіти у ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна», затвердженого протоколом № 1 засідання Вченої Ради НАУ 07.09.2020р. http://diit.edu.ua/upload/files/shares/Polozenna_pro_rozrobl_realiz_OP_2020.pdf та «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти», прийнятому на засіданні Вченої Ради (протокол №2 від 26.09.2016 р.) http://diit.edu.ua/education/quality_monitoring/archiv/pologenij%20jkosti.pdf. Відповідно до «Методичних рекомендацій до складання та оновлення ОП» діючому у ЗВО «Діючи, затверджену освітню програму переглядають щонайменше 2 рази у термін її дії, останній раз - не пізніше ніж за один семестр до завершення існуючої редакції.....». З часу започаткування у 2016 році ОНП «Економіка» переглядалась 1 раз – на розширеному засіданні кафедри Обліку та оподаткування 17.10.2019 року та затверджена Вченою радою 23.12.2019 року. На засіданні кафедри були запрошені науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію ОНП та представники від здобувачів вищої освіти, що підтверджено витягом з протоколу розширеного засідання кафедри Обліку та оподаткування. У витязі з протоколу розширеного засідання кафедри зазначено, що «ОНП переглядалася й була вдосконалена з позицій необхідності корегування компетентностей, результатів навчання, додавання освітніх компонент та змін до навчального плану». В той же час така періодичність перегляду ОНП є недопустимою, оскільки згідно нормативних документів ЗВО перегляд та моніторинг ОНП ЗВО має здійснювати щорічно (п.2. «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти»). ЗВО порушено послідовність дотримання визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час спілкування із здобувачами вищої освіти та представниками органів студентського самоврядування встановлено, що обговорення пропозицій щодо удосконалення змісту ОП відбувались. Інформація щодо участі здобувачами вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОНП підтверджена на зустрічі із фокус групами та у витязі з протоколу розширеного засідання кафедри Обліку та оподаткування (Дегтяр С.С. та Пивоварова Г.Б.). Аналіз результатів опитування, а саме представлений «Звіт щодо соціологічного дослідження з питань якості освітнього процесу в університеті при підготовці здобувачів ступеня доктора філософії» не дає можливості оцінити участь здобувачів вищої освіти за ОНП «Економіка», оскільки в Анкеті «Освітньо-наукова програма очима аспірантів» наведено результати анкетування аспірантів за усіма ОНП (36 аспірантів). Також зі слів запрошеного на резервну зустріч представник структурного підрозділу відповідального за забезпечення якості (Купрій В.В.) анкетування відбувається через електронну систему «Лідер», згенеровані системою відповіді передаються на кафедру філософії та соціології, де інформація обробляється та формується звіт. Вважаємо такий механізм встановлення/визначення результатів анкетування порушенням процедур забезпечення якості освіти, оскільки представники здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування не залучені до процедур забезпечення якості як партнери. Зазначене дає підставу стверджувати, що має місце часткова роль здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування у всіх процесах, пов'язаних з функціонуванням внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, що є свідченням обмежених можливостей участі їх як партнерів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Участь роботодавців у процесі періодичного перегляду ОНП підтверджена на фокус зустрічі. Отримана рецензія Пятигорець Г.С. (к.е.н., доцента) не має вхідної дати тому не вдалося визначити факт отримання рецензії на ОНП 2016 чи 2019 року. Аналогічне зауваження і щодо рецензії отриманої від аспірантки Пивоварової Г.Б. В то же час не отримано підтвердження залучення роботодавців до інших процедур забезпечення якості вищої освіти.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За даною ОНП є лише одна випускниця (2016 року вступу), яка ще не захистилася (готується до розгляду роботи на кафедрі – зі слів останньої, але яка працює на кафедрі фінансів та економічної безпеки ДНУЗТ імені академіка Лазаряна. У ході зустрічей, підтверджено факти працевлаштування аспірантів та докторантів, які захистили дисертації у Спеціалізованій вченій раді при ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна (насамперед, за спеціальністю 08.00.04). Також, діючі здобувачі інформували про можливість працевлаштування на кафедрах Економіко-гуманітарного факультету даного ЗВО. Відповідно, можна вважати наявність у ЗВО практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблена та функціонує система забезпечення якості освіти http://diit.edu.ua/education/quality_monitoring/history.htm. Процедура забезпечення якості освітньої діяльності має дві складові: вимоги та норми до впровадження та організації освітньої діяльності, що зазначені певними державними актами (нормативно-правовими документами, внутрішніми документами університету і т. н.); контроль за виконанням визначених вимог і норм, моніторинг і аналіз показників якості освіти, формування на підставі аналізу заходів із поліпшення функціонування системи забезпечення якості освіти. Діє ряд нормативних документів, що регулюють процедури забезпечення якості, а саме прийнято «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості)», яке розміщено за посиланням http://diit.edu.ua/education/quality_monitoring/archiv/pologenij%20jnosti.pdf. Також застосовуються такі елементи системи забезпечення якості освіти як: - поточний моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; - підвищення кваліфікації викладачів університету; - дотримання академічної доброчесності ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна; - заходи щодо академічної доброчесності; - перевірка випускних кваліфікаційних робіт; - проведення соціологічного дослідження «Використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі» Під час зустрічей з фокус-групами встановлено, що офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності за ОНП не надходило. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОНП «Економіка» виявлені за результатами опитування аспірантів у лютому 2020 року недоліки ОНП частково усунені, але вважаємо, що ЗВО порушено послідовність дотримання визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті закладу вищої освіти культура якості перебуває на стадії становлення: розроблено нормативні документи, існують інформаційні системи управління освітнім процесом, визначено групу моніторингу якості освітньої діяльності, здійснюється моніторинг результатів навчання. Зазначимо, що за результатами зустрічей з фокус-групами встановлено: - необізнаність здобувачів вищої освіти ОНП «Економіка» стосовно процедур визнання результатів навчання отриманих у неформальній/інформальній освіті; - відсутність практики залучення представників академічної спільноти до викладання на ОНП; плутанину у функціях Ради молодих вчених та Студентського наукового товариства; - недостатнє розуміння здобувачами вищої освіти за ОНП «Економіка» важливості дотримання академічної доброчесності. Здобувачі не ознайомлені з порядком перевірки робіт на плагіат (Дегтяр С.С. повідомив, що перший розділ взагалі не перевіряв, а другий розділ тільки планує перевіряти; Пивоварова Г.Б. зазначила, що користується безкоштовними програмами перевірки, які є рекомендованими на сайті ЗВО, а також здійснила перевірку дисертаційної роботи на програмному забезпеченні закладу); - під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти зафіксовано факт порушення доброчесності, а саме – підказки здобувачці І курсу Хануф К.Є. стосовно наявності у ЗВО скриньки довіри та прізвища голови наукового товариства; - необізнаність викладачів у процедурах оновлення робочих програм та ОНП, порядок дій при оскарженні здобувачем вищої освіти результатів оцінювання знань; відсутності, організованих керівництвом ЗВО, навчальних тренінгів, семінарів тощо для викладачів; - потребу в оновленні Інформаційного забезпечення підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою ОНП 051. Вся література в основному 2000-2009 роки, інколи 2011 і 2015 рік (<http://ndch.diit.edu.ua/upload/%D0%90%D1%81%D0%BF%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf>). В той же час відмітимо, що заклад вищої освіти прагне до підвищення культури якості шляхом регулярного опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін та стимулювання підвищення кваліфікації викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, наявність у відкритому доступі нормативних документів щодо моніторингу та забезпечення якості освіти, здобувачі вищої освіти залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП, що підтверджено на зустрічі із фокус групами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Напрямами, що потребують доопрацювання ОНП у контексті Критерію 8 вважаємо недоліки визначені в п. 8.7 та додатково наступні: - в Звіті «Освітньо-наукова програма очима аспірантів» згруповано результати анкетування аспірантів за усіма ОНП (36 аспірантів), що не дає можливості виокремити здобувачів вищої освіти за ОНП «Економіка»; - встановлення/визначення результатів анкетування відбувається без залучення представників здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування, що є порушенням процедур забезпечення якості освіти; - в числі роботодавців відсутні представники інших ЗВО та наукових установ, інститутів тощо. не отримано підтвердження залучення роботодавців до інших процедур забезпечення якості вищої освіти. - стейкхолдери недостатньо розуміють своєї ролі в механізмі врахування їхніх пропозицій щодо якісного оновлення ОНП. Відповідно для удосконалення системи забезпечення якості у ЗВО контексті Критерію 8, наводимо такі рекомендації: - забезпечити підготовку Звіту «Освітньо-наукова програма очима аспірантів» з виокремленням здобувачів вищої освіти за ОНП «Економіка». - долучати представників здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування до підрахунку/визначення результатів анкетування; - налагодити співпрацю з роботодавцями, академічною спільнотою, представниками інших ЗВО та наукових установ, інститутів тощо; - долучати роботодавців та представників академічної спільноти до інших процедур забезпечення якості вищої освіти, наприклад до опитування стосовно набору компетентностей та програмних результатів навчання визначених ЗВО; - провести роз'яснювальну роботу серед викладачів та здобувачів вищої освіти ОНП «Економіка» стосовно процедур визнання результатів навчання отриманих у неформальній/інформальній освіті, академічної доброчесності, процедурах оновлення РП та ОНП; - запровадити традицію організації керівництвом ЗВО, навчальних тренінгів, семінарів тощо для викладачів; - посилити роль відділу забезпечення якості освіти та розробити механізм врахування пропозицій стейкхолдерів та довести його до них.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.2, 8.3, 8.4, та 8.5. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 8.1 та 8.7, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8. Запропоновані рекомендації надані ЕГ допоможуть усунути виявлені недоліки найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу викладені у Статуті закладу (<http://diit.edu.ua/upload/files/shares/statute.pdf>), Правилах внутрішнього трудового розпорядку (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/kadri/vnutr_rozpor.pdf), Положенні про організацію освітнього процесу (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/navch-metod/Polozhennya_pro_organIzatsIyu_osvItnogo_protseSu.pdf) та Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/Polozhenna_pidgot_dok_philos_2019.pdf). Усі необхідні документи розміщені на офіційному сайті університету та є загальнодоступними. Оскільки файли є вільними для доступу, будь-який охочий може ознайомитися з ними, що дуже зручно для абітурієнтів, здобувачів та стейкхолдерів. Також є поле для пошуку, що полегшує орієнтування на сайті та швидкого доступу до інформації.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Під час спілкування з гарантом та фокус-групами з'ясовано, що проект ОНП, не пізніше ніж за місяць до затвердження, розміщувався на офіційному сайті ЗВО у розділі «Громадські обговорення» (http://diit.edu.ua/university/activity/public_discussions), але підтвердження цього факту відсутні. На сайті ЗО наявні контакти для отримання зауважень та пропозицій <http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/>. На сайті також наявні рецензії на ОНП, отримані від стейкхолдерів (<http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті закладу оприлюднена ОНП (<http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/ОНП%20Економіка%202020.04.04.pdf>), навчальні плани, РП та силабуси ОК (<http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/>). У документах відображено загальну інформацію про програму, програмні компетентності, перелік компонент, форми підсумкового контролю за компонентами, структурно-логічну схему освітньої програми тощо. Наведена інформація є цілком точною та достовірною, а її обсяг достатній для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства в цілому. Разом з тим, структурно-логічна схема, матриці відповідності освітньої програми сформовані недостатньо чітко (невідомі вибіркові ОК пов'язані з конкретними дисциплінами ОНП і мають забезпечувати визначені компетентності та ПРН). Обсяг інформації по ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для зацікавлених роботодавців, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на цю програму.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформація, що надана в локальних нормативних документах та розміщена на сайті університету, є легкодоступною, чіткою та зрозумілою. Офіційний сайт закладу є структурованим та інтуїтивно зрозумілим для користувачів. На сайті розміщено всю необхідну інформацію щодо освітнього процесу, навчально-методичне забезпечення, опис усіх процесів підготовки здобувача, нормативно-правова база з прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу. Наявний спеціальний розділ сайту «Громадські обговорення», де оприлюднюється проект освітньої програми або змін до неї.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Проект ОНП після обговорення не зберігається на сайті. Не оприлюднюється узагальнена інформація щодо результатів громадського обговорення освітньої програми, отриманих пропозицій та зауважень. Рекомендується забезпечити збереження проектів ОНП на сторінці програми (<http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/newPage1/>), оприлюднювати там узагальнені результати громадських обговорювань або інформувати про відсутність пропозицій/зауважень.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 та 9.2. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 9.3, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Дослідження змісту ОНП «Економіка» показує її відповідність стратегічним цілям Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна в освітній, науковій сферах та у сфері кадрового забезпечення. Мета та особливості ОНП «Економіка» за третім рівнем вищої освіти мають відповідність та спрямовані на досягнення стратегічних цілей ЗВО щодо підготовки висококваліфікованих фахівців за даною ОП, які володіють компетентностями щодо вирішення комплексних проблем в галузі економіки з акцентом на економіку транспорту. У меті ОП «Економіка» зазначена підціль «створення системи кадрового резерву та розвитку кафедр університету (сфера кадрового забезпечення)». Що акцентує найперше направленість даної програму на підготовку майбутніх науковців та викладачів для ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна. Це було підтверджено і в ході зустрічей із керівництвом університету, деканом і завідувачами кафедрами економічного профілю Економіко-гуманітарного факультету. Спілкування із здобувачами показало високий рівень задоволення одержаними компетентностями та результатами навчання. Висловлені побажання щодо розширення комунікативних компетентностей з іноземної мови було враховано шляхом введення до освітньої програми у 2019 році компонента «Ділове спілкування іноземною мовою», при виборі теми наукового дослідження враховувались побажання аспірантів і одержані раніше ними компетентності. ОНП у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього рівня. Зокрема, за інтегральною компетентністю - «здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі економіки, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики». Освітня складова ОП включає компоненти, що дозволяють забезпечити ПРН філософського, психолого-педагогічного, комунікаційного (мовного) спрямування та універсальних навиків дослідника, наявна педагогічна практика. Зміст ОНП «Економіка» відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти переважно за спеціальністю та галуззю (економіка транспорту).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Аспіранти самостійно можуть обрати наукового керівника та тему наукового дослідження – це було підтверджено у ході спілкування із здобувачами. На сайті ЗВО наявний ресурс щодо можливих наукових керівників <http://ndch.diit.edu.ua/ua/sections/profile/> (в т.ч. з доктори економічних наук – фактичний перелік наукових керівників є більшим). На запит ЕГ була надана розширена інформація щодо наукових інтересів аспірантів і наукових керівників за ОНП «Економіка». Цим підтверджено переважне визначення тем дисертаційних робіт здобувачів третього рівня за даною ОНП у відповідності до наукових інтересів керівників (за наявними науковими працями, у т.ч. спільним із аспірантами). Разом з тим, заявлені сфери наукових інтересів наукових керівників не зовсім відповідають спеціальності 051 «Економіка». Наприклад, аспірант Трубай Ю.С., тема «Формування та розвиток системи цифрового маркетингу в сфері залізничного бізнесу» (спец. 075 «Маркетинг»); аспірантка Дронь М.А., тема «Стратегія управління фінансовими ризиками в умовах кризи (на прикладі банківських установ)» (спец. 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»). Із семи лише три теми мають чітку визначене галузеве спрямування (транспорт). Загалом, наукова діяльність аспірантів переважно відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

За результатами спілкування з НПП, що забезпечують освітні процес за ОНП «Економіка», а також здобувачами вищої освіти встановлено безплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, та викладацької та/або наукової діяльності. У здобувачів є можливість безоплатно користуватися комп'ютерною технікою, навчально-методичною літературою та бібліотечними фондами. ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП. ЗВО проводить щорічно міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту». ЗВО пропонує для здобувачів вищої освіти за ОНП «Економіка» безкоштовні публікації у фаховому виданні «Review of transport economics and management». Для здобувачів ОНП створені достатні умови для поєднання навчання та досліджень. Отже, ДНУЗТ організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми «Економіка» можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Під час проведення акредитаційної експертизи з'ясовано, що ЗВО має достатній потенціал для забезпечення інтернаціоналізації діяльності. Заклад спільно з міжнародними партнерами регулярно проводить міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту», де здобувачі можуть апробувати результати своїх досліджень. Аспіранти приймають участь і в міжнародних наукових конференціях за межами України. Викладачі ОНП залучаються до участі у міжнародних програмах стажувань. За інформацією служби міжнародних зв'язків, у ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна створено умови для академічної мобільності здобувачів, які можуть взяти участь у стажуванні за угодами з Університетом Адамас (м. Калькута, Індія) та Вищою Банківською Школою (м. Гданськ, Польща). Отже, ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, у т.ч. за спеціальністю 051 «Економіка».

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Відповідно до Таблиці 2 звіту про СО, лише Головка Л.С. виступала керівник НДР: Тема «Розвиток системи корпоративного управління акціонерних товариств в постіндустріальному суспільстві» (2013 –2018рр, номер держреєстрації - 0113U007947). Тематика дисертаційних робіт здобувачів інтегрована у науково-дослідну роботу кафедр Економіко-гуманітарного факультету (кафедри Обліку та оподаткування і Фінансів та економічної безпеки). Одержані результати наукової діяльності регулярно апробуються аспірантами на конференціях та публікуються у фахових українських та міжнародних виданнях. Поряд з цим участь аспірантів та НПП у держбюджетних та госпдоговірних темах не має систематичного характеру (інтерв'ю із здобувачами показало, що лише випускниця даної ОНП брала участь у таких темах). Це відбувається, зі слів керівництва ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна, внаслідок ускладнених процедур проведення конкурсу по держбюджетних темах економічного спрямування і поганого фінансового становища галузі.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Політика, принципи та стандарти академічної доброчесності у ЗВО регламентується Кодексом академічної доброчесності ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна (<http://ndch.diit.edu.ua/upload/2020.01.16/kodeks.pdf>). Під час інтерв'ювання з'ясовано, що присутні аспіранти проінформовані щодо необхідності дотримання АД, розуміють її зміст та принципи (не одноразово ці питання розглядалися у різних ОК освітньої складової ОНП та наголошувались науковими керівниками при виконанні досліджень і написанні наукових праць). Для забезпечення комплексної та системної роботи у сфері АД в університеті створено Групу сприяння академічній доброчесності (http://diit.edu.ua/upload/files/shares/polozhennya_gruppa.pdf). Поширення АД є важливим напрямом в системі внутрішнього забезпечення якості освіти установи, що має відображення у п. 8 Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (http://diit.edu.ua/education/quality_monitoring/archiv/pologenij%20jkosti.pdf). У ЗВО наявне необхідне для перевірки на унікальність академічних текстів програмне забезпечення (Unichек). Від фокус-груп (здобувачі вищої освіти та НПП) отримано інформацію про поширену практику у ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна застосування програмних інструментів відкритих платформах для перевірки унікальності текстів. Університет забезпечує перевірку на унікальність дисертаційних робіт здобувачів та публікацій у виданнях закладу (але під час зустрічей було відмічено несистемність таких процедур як щодо наукових так і навчально-методичних розробок, у нормативних документах акцентується на АД НПП і перевірку дисертацій (без акценту на здобувачів і аспірантів), не вказано допустимий відсоток на плагіат, не конкретизована відповідальність). Під час реалізації ОНП «Економіка» випадків порушення принципів АД встановлено не було. ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП «Економіка» відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти. Наукова діяльність аспірантів переважно відповідає напрямові досліджень наукових керівників. ДНУЗТ імені академіка В. Лазаряна організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП «Економіка» можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів, забезпечує можливості для долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти. ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Наукові керівники аспірантів за ОНП «Економіка», гарант ОП працюють на кафедрах, що не відповідають спеціальності 051 «Економіка» - Обліку та оподаткування і Фінансів та економічної безпеки. Відповідно, не усі теми дисертацій чітко відповідають спеціальності 051 «Економіка» і лише 3 мають галузеве спрямування. Потребує активізації практика участі наукових керівників та аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 10.1, 10.3, 10.4 та 10.6 і частково за підкритеріями 10.2 та 10.5. До того ж, враховуючи релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 10 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час роботи експертної групи були створені належні умови, надана вся інформація, документи, які необхідні для ефективної роботи експертів. Дані із відомості самооцінювання були підтверджені під час зустрічей та відповідними документами, в т.ч. за додатковими запитам.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лук`янова Валентина Вячеславівна

Члени експертної групи

Штулер Ірина Юріївна

Рязанов Микола Романович